

IN MEMORIAM

LYKA JÁNOS építész március 11-én meghalt Nyitrán, ahol évtizedeken át végzett tervező és építő munkát. Így egyebek közt ő tervezte a városházát, a Lakner-szállót, számos bérházat, a környéken pedig több falusi templomot. Nagyobb munkája volt még a vitkői Szulovszky-kastély. Lyka János Nyitrán született 1841. június 2-án, építészeti tanulmányait Münchenben végezte, ahol az akkor szintén ott tanuló Izsó Miklósnak jó barátja, lakótársa volt. Tanulmányaik végétével mind a ketten Pesten telepedtek le, ahol Izsó-nak debreceni Csokonai-szobra számára ő tervezte a talapzatot. Pesten tervezte egyebek közt az akkori török konzulátus kis palotáját, a Prückler-féle házat stb. 1873-ban visszaköltözött szülővárosába, Nyitrára s ott és a megyében folytatta munkásságát. Elhunytát özvegye, leánya, fia, *Lyka Károly*, az Orsz. M. Kir. Képzőművészeti Főiskola tanára és volt rektora, művészeti irodalmunk büszkesége gyászolja.

GYÖRGYI GÉZA. Március hó 23-án este a régi magyar építőművész gárdának egy nagy szerénységű, kitűnő reprezentánsa halt meg 83 éves korában.

Györgyi Géza úgy anyai, mint apai ágon művészcsaládból származott. Édesatyja, Györgyi Alajos, a biedermeier-korban a főrangú családoknak és a királynak kiváló portrair-festője volt, ki azonban fiatal korában halt meg. Györgyi Géza nagybátyja, Haliczky Béla építőmesternél kezdte meg tanulmányait, aki Hauszmann Alajos építésznek volt egy időben társa. Tanulmányait Alpár Ignáccal együtt a berlini építészeti akadémián folytatta és onnan Ybl Miklós

mester hívta meg tervezői irodájába, akinek egész életén át kedvenc munkatársa volt. Mesterének összes munkáiban résztvett, kezdve a királyi várkert megépítésében, majd az Operaház tervezői munkálataiban, ahol különösen az épület belső kiképzésének munkáján dolgozott. Majd a lipótvárosi Szent István-templom belsőjének művészi megtervezésében működött közre és amidőn Ybl Miklós a királyi vár kiépítésére kapta meg a megbízatást, Ybl továbbra is első munkatársának hívja meg e nagyszabású művészi munkához. Ybl halálával a várépítés vezetését egy ideig Györgyi Géza vezette, majd legfeljebb helyről Ybl utódjának Hauszmann Alajos műegyetemi tanárt neveztek ki, Györgyi Gézát pedig a tervező építész helyettesének, aki ily minőségben a királyi várépítés hatalmas nagy művészi munkájában, a kezdettől a teljes befejezésig, évek hosszú során át dolgozott, amelynek befejezése után Ő Felsége a III. oszt. Vaskorona-renddel tüntette ki. Hauszmann Alajos később megbízást kapott a Műegyetem főépületének megépítésére, akinek meghívására itt is folytatta tervezői működését.

Ez épület befejezése után Hauszmann tanártól elválva, Hoepfner Guidó építéssel társulva, együtt építették Tátralomnicon és Csorbatón a nagyszálloda-épületeket. 1911-ben a római nemzetközi kiállítás megtervezését végezték együttesen, mely munkásságáért az Olaszország Koronája Rend commendeur keresztjével tüntették ki.

Györgyi Géza nagyszerűségű, kiváló munkásságát művész szakkörökben nagy elismeréssel méltatták.

Temetése 26-án volt a farkasréti temetőben.

MŰVÉSZETI IRODALOM

REGI MAGYAR TEMPLOMOK. — Úgy volt, mintha a világ, megrázkódván, levetette volna régi köntösét és egyházak fehér ruháját öltötte volna magára. — Ugyanakkor, amidőn Rodolfus Glaber nevű szerzetes ily megkapó szavakkal jellemezte a templomépítésnek azt a fellendülését, amely a rettegett ezredik év elmúltával Nyugat-Európában bekövetkezett, kezdődött Magyarországon az István király páratlanul merész és gyökeres reformjai által megindított lelki kolonizációval kapcsolatos templomépítési tevékenység. De még Nyugaton is soká hallunk arról, hogy kezdetleges, roskadozó fatemplomok kőépületekkel cserélnek ki és a Victor Mortet által összegyűjtött középkori följegyzések büszke

örömmel emelik ki francia egyházi férfiaknak ily maradandóbb, monumentálisabb építési mód alkalmazása körül szerzett érdemeit. Így tehát, ha Henszlmann, aki kedvelte a szellemes, de nehezen bizonyítható elméleteket, hipotéziseket, túlzott is, midőn azt állította, hogy magyar földön III. Béla korág a székesfehérvári királyi templom és az esztergomi székesegyház kivételével, csak ideiglenes jelleggel, valószínűleg fából épültek a templomok, mégis valószínű, hogy nálunk is eleinte a fa volt a merőben új rendeltetésű épületek legkönnyebben és legegyszerűbben megmunkálható anyaga.

Ezzel és a régi magyar egyházi művészet sok más problémájával foglalkozik az a pom-